

גליון
**מעיונא
דמלכא**

מועדים
וזמנים

יום כיפור

יו"ל לקראת יום כיפור תשפ"ד לפ"ק
ע"י מכון 'שפה ברורה'
דחסודי קאסוב

מכון
**שפה
ברורה**

**כל הוצאות
עדיבת זהו"ל של הגליון**

נתנדב ע"י

ידידינו הוקד שביקרים
רודף צדקה וחסד בכל מאדו והוננו
בונה ומקים עולמות של תורה וחסד
איש האשכולות העושה גדולות

הרוצה בעילום שמו

לע"ג

הרה"ח מו"ה מרדכי ב"ר חיים אריה ע"ה
וזוגתו מרת טויבא רבקה בת ר' יעקב יואל ע"ה

הרה"ח מו"ה שלום נחמן ב"ר חיים ע"ה
וזוגתו מרת דבורה בת ר' משה אהרן ע"ה

והרה"ח מו"ה חיים אליהו ב"ר זאב ע"ה
וזוגתו מרת שיינדל בת ר' אלעזר ליפא ע"ה

זכות הפצת מעיינותיו של אור שבעת הימים מרן הבעל שם הק"י ותלמידיו ז"ע
יגן בעדיו שירווח רב נחת דקדושה מכל יוצ"ח ושיתבדך בכל מעשי ידיו בשפע ברכה
והצלחה בכל עסקיו, וימצא הן חסד בעיני אלקים ואנשים בכל הפציו
מתוך עושר ואישר שלות הנפש והרחבת הרעות כל ימי חייו

הר"ימוד בגליון דהלו

יהיה לזכות רפואתו השלימה והמהירה של
מרן רבינו שרגא פייביש בן מלכה שליט"א
בתוך שאר דוולי ישראל

כל הזכויות שמורות

לקבלת הגליון מדי שבוע בשבוע

ע"י e-mail

יש לפנות להמערכת

במס' 917-686-5892

או אל toraskosov@gmail.com

נערך ונסדר ע"י:

ישר
Publishing & Production
718.484.2189

יום כיפור

'זסרקו את בשרו במסרק ברזל להשתברה'

הטעם שסרקו את בשרו של רבי עקיבא קודם
מיתתו, ושייכות ענין זה ליום פטירתו ביום הכיפורים

יום כיפור, יום מיתת רבי עקיבא

ביום הקדוש בו אנו זוכים ל'יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם'
ועומדים ממש 'לפני ה'' (ויקרא טז ל), חל יום מסירות נפשו של
רבי עקיבא (מדרש משלי פרק ט), עת שסרקו את בשרו במסרקות של ברזל,
והוא שהתאוה בכל ימיו למסור נפש לה' אחד, קרא קריאת שמע
והאריך בייחוד תחתון לעליון בתיבת 'אחד', עד שיצאה נשמתו בייחודא
שלים (ברכות סא:).

אכן, בקינתו הידועה של רבי מאיר ב"ר יחיאל הנאמרת ביראה טהורה
ביום זה, אנו מקוננים ומבקשים זכרה אלוה לטובה, את 'ארזי
הלבנון אדירי התורה, קדושי הרוגי מלכות עשרה', ש'דמם נשפך ונשתה
גבורה, ומתו במיתה חמורה'. בקינה מיוחדת זו, מייחד הפייטן לכל
אחד מעשרה הרוגי מלכות^א, תיבות ספורות על סדר מיתתו, כדי לעורר

א. למעט שנים מהם, רבי אלעזר בן דמה ורבי חנינא בן חכינאי, ורבו החוקרים אודות כך והעלו לומר, שבמרוצת השנים השתבשה הקינה, והראיה שאפילו שמו של המחבר רבי מאיר ב"ר יחיאל אינו מופיע כסדרו, וככל הנראה מכך נשמט שמותם של הני קדושים.

הלבבות לזעוק במרה, איכה נפלה עטרת ראשינו, ולהיפקד בדבר ישועה ורחמים בכוחם, עדי 'אמר ה' שלמו ימי אבלך, ולאורו נסע ונלך'. וזה לשונו במעשה דרבי עקיבא: 'מאחריו הביאו את רבי עקיבא, עוקר הרים וטוחנן זו בזו בסברה, וסרקו את בשרו במסרק ברזל להשתברה. יצתה נשמתו באחד ובת קול אמרה, אשריך רבי עקיבא, גופך טהור בכל מיני טהרה'.

ביודענו את שעבר על רבי עקיבא בעיצומו של יום, עלינו ליתן את הדעת בתרתי: א. מה ראה אותו רשע על ככה, 'לסרוק את בשרו במסרק של ברזל להשתברה', שהוא דבר שאין בו שום תכלית, זולת להתעלל ולענות את העומד למות ברגעי חייו האחרונים, שהוא היפך מנהגו של עולם ונימוסי הגויים, שנותנים לחייבי מיתות את משאלתם האחרונה ואין מענים אותם (ראה גיטין מז.). ב. מאי טעמא גזרתו חכמתו ית', שיום המיתה של אותו צדיק – שהוא בכלליותו דבר הכמוס מנפש כל חי (פסחים נד:), יחול דווקא ביום הקדוש שלא היו ימים טובים כמותו (תענית ל:), ודבר הוא.

'סרקו את בשרו במסדקות של ברזל', היה זה טודנוסדרופוס הרשע שרבי עקיבא לקח את אשתו

הבסיס האיתן עליו יעמוד תירוצנו הוא, שאותו רשע עריץ שסרק את בשרו של רבי עקיבא באכזריות עד שפרחה נשמתה, היה

שהיתה מתפארת בהם בכל העולמות - ראו מה בריה בראתי בעולמי, כנזכר בזוהר הקדוש שמתפארת כן באדם צדיק, ועכשיו בעונותינו הרבים, ראתה גודל צערם במיתתם הקשה על ידי יסורים קשים ומרים שנעשו בהם'.

ב. זה לשון היסוד ושורש העבודה' (שער התשיעי פרק יב): 'בק'נה 'ארזי הלבנון' שמדבר מענין עשרה הרוגי מלכות התנאים הקדושים וכיוצא, יבכה בכי גדול ועצום מאד על גודל צער השכינה הקדושה כביכול, שהיתה לה מבנים הנחמדים כאלו

ג - וסרקו את בשרו במסרק ברזל להשתברה -

טורנוסרופוס¹ (ירושלמי ברכות פ"ט ה"ה) המוזכר תמיד בחז"ל בשם רשעים ירקב (ראה יומא לה): כ'טורנוסרופוס הרשע' (תענית כה: ב"ב י, סנהדרין סה:), שהיה רגיל להתקוטט עם רבי עקיבא מימים ימימה בחכמת הפלוסופיה ובביאור מקראי קודש², ורבי עקיבא נצחו בדברים, והאחרונה הכביד מה שנשא את אשתו כמסופר במסכת עבודה זרה (כ: ובר"ן (נדרים נ: ד"ה ומן אשתו של טורנוסרופוס) באריכות, ש'פעם אחת בא [טורנוסרופוס] לביתו סר וזעף, אמרה לו אשתו: מפני מה פניך זועפים. אמר לה: מפני רבי עקיבא שמקנטר אותי בכל יום בדברים. אמרה לו: אלהים של אלו שונא זמה הוא, תן לי רשות ואכשיל אותו בדבר עבירה. נתן לה רשות ונתקשטה והלכה לה אצל רבי עקיבא. כשראה רבי עקיבא אותה, 'רקק', שחק ובכה. אמרה לו: מה אינן הנך תלת מילין. אמר לה: שנים אפרש שלישי לא אפרש, רקקתי - על שבאת מטיפה סרוחה. בכיתי - על האי שופרא דבלי בארעא. והוא שחק שצפה ברוח הקודש שעתידה להתגייר ולהינשא לו,

טורנוסרופוס הרשע' (איכ"ר ג ס).
'טורנוסרופוס הרשע דן את רבי עקיבא' (קה"ר ג א יז).

ד. ראה מראה מקומות לוויכוחים ביניהם: ב"ב י, סנהדרין סה: ועוד.

ה. כבאגב נציין למה שכתב בספר הקדוש 'מאור ושמש' (פרשת מטות): 'וה'אור המאיר' (פרשת חיי שרה) כתב בשם הרב הקדוש ר' בער ז"ל, פירוש על מה דאיתא בגמרא (נדרים נ:) רבי עקיבא כשראה אשת טורנוסרופוס בכה ושחק ורקק. וכתב, שרקק שהיה ממאס בעצמו את הדבר הגשמי, עד שהיה נמאס בעיניו מאד, עד שהוצרך להקיא'.

ג. וזה לשון רבותינו שם: 'רבי עקיבא הוה קיים מיתדון קומי [לפני] טונוסטרופוס, הרשע. רחתת ענתה [הגיע עונת זמן] דקריאת שמע וכו', כל יומי קריתי פסוק זה והייתי מצטער ואומר, אימתי יבוא שלשתן לידי 'ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך' (דברים ו ה), רחמתיה בכל לבי, ורחמתיה בכל ממוני, ובכל נפשי לא הוה בדיק לי, וכדון דמטת בכל נפשי והגיעה זמן קריאת שמע ולא אפלגא דעתי, לפום כן אנא קרי וגחך, לא הספיק לומר עד שפרחה נשמתו'.

וראה עוד במדרשי חז"ל: 'רבי עקיבא היה עומד ונידון לפני

ולא רצה להודיעה. אמרה לו: כלום יש תשובה. אמר לה: הן. הלכה ונתגיירה ונשאת לו לרבי עקיבא, והכניסה לו ממון הרבה'. וכיון שכך, בערה חמתו בו על כל מה שנעשה לו מאז ועד הנה, ובפרט על שלא עלה זממו בידו להכשילו בחטא, ושאשתו הלכה ממנו ונישאת לו, ולפיכך פלגה חמתו בו וציערו ככל שיכל.

זמבל מקום, עדיין צריכים אנו למודעי, מה רמז רשע זה שנטפל דווקא לבשרו של רבי עקיבא וסרקו בכבלי עינוי, ומה ענה אותו רבי עקיבא בדבריו 'כל ימי הייתי מצטער', שגרם בכך ייחוד שלא היה כמותו בעולם עד היום הזה.

דרוש נא לדברי ה'מגלה עמוקות' (פרשת ויחי) האומר: **'לכן אמר רבי עקיבא, כל ימי הייתי מצטער על זה לתקן ייחוד וזיווג, עד שבמיתתו עשה ייחוד ויצאת נשמתו באחד.'**

וראה עוד ב'עמק המלך' (שער ה פרק סא): **'כי הוא גזירת המלך שלא יהיה שום זיווג למעלה כי אם על ידי מין נוקבין וכו'.** ולהיות שאין שורש לזיווג הזה אלא בהתעוררות מעשה התחתונים של הצדיקים בזה העולם, כשמוסרים נפשם למיתה על קדושת השם בכח בקריאת שמע ובפועל בסוד נפילת אפים. כי יש כמה עבירות דלא מתכפרין אלא במותא והמחשבה מספקת לזה, כמו שאמר רבי עקיבא 'כל ימי הייתי מצטער על פסוק זה. והצער היה פועל דמיון צער המיתה, שקיים במחשבתו לאמר 'מתי יבוא לידי ואקיימנו'. וזהו סוד 'כך עלה

ו. עיין ב'פרי עץ חיים' (שער הזמירות פרק א), שכל כוחנו להעלות מיין נוקבין וניצוצות בכל הדורות ובמשך כל שנות גלותנו, הוא אך ורק על ידי כח העלאת מיין נוקבין ומסירות נפשו של רבי עקיבא והעשרה הרוגי מלכות. ובלשונו ב'שער הכוונות' (דרושי תפלת השחר דרוש א): **'כי הגופין עצמן דילהון [של עשרה הרוגי מלכות] נעשו בחינת מין נוקבין אל המלכות, והם המלקטים את הנצוצות הנשמות שבעשיה, כי אי אפשר ללוקטן בשום אופן אחר, זולתי על ידי אותם הנשמות של עשרה הרוגי מלוכה וכו'.** וזהו הטעם שהוצרכו ליהרג אותם 'אבירי ישראל, כדי שיוכלו ללקוט אותם הניצוצות שבעשיה מיום שנהרגו עד ביאת המשיח'.

בענין גודל מיתת רבי עקיבא ומסירות נפשו לה' אחד כל ימי חייו,

ה - זסרקז את בשרז במסרק ברזל להשתברה - ה

'בין ישראל לעמים', החילוק בעבודה הדוחנית שיש בין חכמי האומות לעבודת ישראל

להבין את זאת נחדד יסוד גדול, בביאור נקודת החילוק שיש בין עבודת ישראל - לעמים. דהנה אף אמנם, שגם באומות יש אנשים משכילים, ו'בכל חכמי הגוים' - כתיב (ירמיה יז), וכפי שכבר העיד הרמב"ם במכתב כתב יד (שו"ת פאר הדור סי' קמג) אודות אריסטו - ראש הפילוסופים (מורה נבוכים חלק א פרק ה) מחכמי יון, שהשיג מעלות רמות ודעתו 'היא תכלית דעת האדם, מלבד מי שנשפע עליהם השפע האל-הי'. ולכן 'אם יאמר לך אדם יש חכמה בגוים - תאמין' (איכ"ר ב יג). ברם, כל חכמתם היא רק במושגים רוחניים, היינו, שהם מסוגלים להעמיק ולהבין במושכלות, בתנאי שהם פורשים מן הגשם ואין להם חלק בו, כמו שידוע שניזיריהם ורבים מכומריהם, אינם נושאים נשים, כדי לזכות להתרוממות רוחנית, ואין בכוחם לחיות בתוך העולם, ולמצוא בתוך הגשמיות שהוא נרגן המפריד מאלופו של עולם את נקודת ה', שכן לדידם הגשמית היא מציאות סותרת למציאות ה', ואי אפשר לשניהם לדור יחד. ולכן בשעה שהם עוסקים בחכמה ובתבונה, אזי הם בדרגה נישאה, אבל רגע קט אחריו, כשהם יוצאים ממצב זה לתוך הגשמיות, שוב אין זכר בקרבם לכל קניני החכמה והאלוקות שהשיגו בגדלותם, והם אינם יכולים ומסוגלים לעצור ולגרום למח להיות שליט על הלב. ומי לנו גדול מאריסטו הנזכר, שלמרות דרגותיו והשגותיו הגדולים, ואף על פי שדיבר בגנות מהות הנישואין בין איש לאשה שחרפה היא לנו (מורה נבוכים ח"ג פרק מט), נכשל באיסור אשת איש, ונתברר שחכמתו מרובה ממעשיו.

זלא כן הוא בקרב ישראל, שרצון ה' ומשאלתו מאיתנו, שנשלים תאוותו שיהיה לו דירה בתחתונים (תנחומא פרשת נשא אות טז) על ידי שנודיע

במחשבה, הוא לבדו התפלל על זה
שיתקיים (דברים יא א) 'ואהבת את ה'
אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך' -
אפילו הוא נוטל את נפשך'.
ז. מעשה זה נזכר בספר 'מאירת
עינים' לרבי יצחק דמן עכו זי"ע
תלמיד הרמב"ן ז"ל (פרשת וישלח ד"ה
ואני): 'המעשה שאירע לאריסטו

בשער בת רבים שיש אלהים בארץ - גם בתוככי הגשמיות, בעשייתם לשם יחוד קוב"ה ושכינתיה. ולא נצטוונו לפרוש ממנהגו של עולם ולא להקים בית ומשפחה כדעת הכופרים, אלא אדרבה לעשות נישואין כדת משה, שתשרה שכינה ביניהם" (סוטה יז.), כי בכך מגביהים גם את הארץ שנתן ה' לבני אדם, שתהיה גם כן בבחינת שמים לה"ט.

ולפי שנשמט ישראל מצד עצמה טהורה היא (גדה ל:) ולא יתכן בה שום פגם או לכלוך, על כרחינו שמה שמסתיר ומונע מלהרגיש קרבת אלהים לי טוב בתוך כל דבר בבריאה, הוא הגוף העכור המאפיל על אור הנשמה להזריח על כל העולם, וכשעושים את עניני העולם הזה לשם שמים, אזי אור הנשמה בוקע ויוצא מבין חרכי הגוף, ומעלה אותנו גם כן ויחדיו יהיו תמים להאיר כאור חמה.

צא ולמד עד היכן מסוגל בר אנוש לעשות מ'כתנות העור' שלו 'כתנות אור' - ולהגיה חֶשְׁכוֹ על ידי פְּתוֹת הגשמיות ועשייתו על פי תורה, מעדותו של הרה"ק רבי אלעזר בן הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליז'ענסק

ה. הרחבה ותשובה על דברי הרמב"ם ששיבח את דברי אריסטו על מהות הנישואין, התבאר בדברי הרמב"ן באגרת הקודש, וקחנו משם. **ט.** על פי דברי ה'שם משמואל' (פרשת בלק שנת תר"ע) משמו של הרה"ק ה'חידושי הרי"ם' זי"ע: **'וכמו שאמר אדמו"ר הרי"ם זצללה"ה מגור, 'השמים שמים לה' והארץ נתן לבני אדם' (תהלים קטו טז), הכוונה שיעשו מהארץ שמים'.**

י. כמו שכתב ב'אור יקר' לרמ"ק (תיקו"ז ח"ב קנז), וב'אור החיים הקדוש' (ויקרא כב יג). ואלו דברי הרב בעל התניא זי"ע ב'לקוטי תורה' (פרשת

שפיתה לאשת אלכסנדר, ועשתה לו רמאות שימלא בקשתה שיהא הולך על ארבע בחדר אנה ואנה וכו', והיה הולך על ארבע כמו סוס והמלכה רוכבת עליו וכו', וכשבא המלך וראה רצה להתז ראשו וכו' ולבסוף מת. הרי שאף חכם ופילוסוף כאריסטו, נפל בפח יצרו וכל חכמתו התבלע'.

וזה לשון ה'יערות דבש' (ח"א דרוש ג) **'ואפילו אריסטו שהתבודד ביערות וכו' להיותו ממאס בתענוגי מלכים וכדו', העידו עליו שגרם מיתתו היה שנלכד בתואר אשת רעהו'. וראה גם בסידור היעב"ץ (מעמדות ליום חמישי).**

ז - זסרקו את בשרו במסרק ברזל להשתברה -

ז"ע (בספרו 'אורח לצדיק' פרשת תזריע) אודות אביו איש האלהים (כחרוט על גבי מצבתו) 'שאמר כמה פעמים: 'הלואי שיהיה לבני אדם נשמה טהורה מזוככה כמו הגוף שלי'. 'וכל זה' - מפרש בנו ואומר: 'גרמה הנשמה בתורתה ובשכל עליון, עד שנעשה הגוף מרכבה שלמה לקדושתו יתברך'.

הרי לנו מסקנה עולה, שהנשמה הקדושה מצד עצמה טהורה היא ואורה רב, אלא שמרבצי החושך של הגוף מאהילים עליה ומונעים ממנה להבקיע ולהאיר לארץ ולדרים, וכשזוכים לקחת את הגוף ותאוותיו המושכים לעבר פי פחת, ומכניעים אותו, אזי אור הנשמה מבצבץ ויוצא, ומאירה עד שגם הגוף מתעלה ונעשה רוחני. וזה מעלתנו שלא שמנו כמשפחות האדמה, שאצלם החלק הרוחני הוא רוחני ולידו יש חלק הגשמי שהוא פחות ונבזה, ואין בידם לעשותו רוחני, אבל אנו ישראל עם קרובו, יכולים וצריכים לעשות את הגשמי רוחני, וכהוראת הרמח"ל ב'מסילת ישרים' (פרק א): 'כי העולם נברא לשימוש האדם, אמנם הנה הוא עומד בשיקול גדול, כי אם האדם נמשך אחר העולם ומתרחק מבוראו, הנה הוא מתקלקל, ומקלקל העולם עמו, ואם הוא שולט בעצמו ונדבק בבוראו ומשתמש מן העולם רק להיות לו לסיוע לעבודת בוראו, הוא מתעלה והעולם עצמו מתעלה עמו"א.

מתכפרים'. ותראה עתה ההפרש שבין הטהור לקדוש, הטהור מעשיו החומריים אינם לו אלא הכרחיים, והוא עצמו אינו מתכוון בהם אלא על צד ההכרח, ונמצא שעל ידי זה יוצאים מסוג הרע שבחומריות ונשארים טהורים, אך לכלל קדושה לא באו, כי אילו היה אפשר בלתם כבר היה יותר טוב, אך הקדוש הדבק תמיד לאלקיו ונפשו מתהלכת תמיד בין המושכלות האמיתיות באהבת בוראו ויראתו, הנה נחשב לו כאילו הוא מתהלך לפני ה'

האזינו): 'וחלק אלוה, כשאדם חוטא מסתלק קודם, כדי שלא יפגום בו, ואם האדם חוטא ושחת לו, לא פגם חס ושלום, כי בחלק נשמת חיים אינו פוגם לעולם, שהיא מסתלקת קודם שחוטא'.

יא. ואלו דבריו בפרק כו: 'והנה האיש המתקדש בקדושת בוראו, אפילו מעשיו הגשמיים חוזרים להיות עניני קדושה ממש, וסימנך אכילת קדשים שהיא עצמה מצות עשה, ואמרו ז"ל (יבמות ז). 'כהנים אוכלים ובעלים

'ועיניתם את נפשותיכם', עינוי היום מסייע לפתוח פתח לאור הנשמה

הענין האמור, על חובת הנשמה להעלות את הגוף לגבהי מרומים, לתקן עולם במלכות שד-י, חוזר וניעור ביתר שאת ותוקף ביומא רבה (ע"פ ר"ה כא.). דהנה, לכאורה יש לדעת, מאחר וביום כיפור הכל חפצים להתפלל ולהיות בקרבת אלהים לי טוב, מדוע גזרה חכמתו ית' את חלק העינוי - 'ועיניתם את נפשותיכם' (ויקרא טז לא) שלא לאכול ולשתות ולהיאסר בחמישה עינויים כמצוות היום הנוהגות בו, שמקשים מאד להגות באמרי שפר ולהתפלל ביתר כח, ומי ימלל את הלב יודע מרת נפשו של כל אחד בפרטות, עד כמה קוצר שכלנו גובר בעיתותי ערב בעת שאנו חלושים ועייפים, וקשה לנו להתפלל בהתגברות כארי לעבודת ה', וכלום לא היה מן הראוי, שביום שה' מכפר וסולח לעוניהם וכולם ממילא קרובים אליו, יעסקו בתורה ותפלה מתוך תענוג ובריבוי מאכל ומשתה, כי חג ה' לנו.

אולם מהנתבאר עד הכא - שאין לאומות העולם חיבור וקשר בין החלק הרוחני לבין חלק הגוף המשוקץ, שלא כמו באיש ישראל שדא ודא אחת היא, אלא שצריכים לכתת את הגוף על מנת להוציא את אור הנשמה שיבהיק ויכנס גם לתוך הגוף - יובן היטב, שמאחר ו'מרחמי הא-ל על בריותיו, קבע יום אחד בשנה לכפרה על החטאים עם התשובה'

גבי האישים, כי ודאי הוא שיהיה נחשב לעילוי גדול אל אותם הדברים שהיו עולים על גבי המזבח, כיון שהיו נקרבים לפני השכינה וכל כך יתרון היה להם בזה עד שהיה כל מינם מתברך בכל העולם וכמאמרם ז"ל במדרש, כן המאכל והמשתה שהאיש הקדוש אוכל עילוי הוא למאכל ההוא ולמשתה ההוא, וכאילו נקרב על גבי המזבח ממשי.

בארצות החיים עודנו פה בעולם הזה. והנה איש כזה הוא עצמו נחשב כמשכן, כמקדש וכמזבח, וכמאמרם ז"ל (ב"ר מז ו) 'ויעל מעליו אלהים' (בראשית לה ג), האבות הן הן המרכבה'. וכן אמרו (רש"י בראשית יז כב ד"ה מעל אברהם) 'הצדיקים הן הן המרכבה'. כי השכינה שורה עליהם, כמו שהיתה שורה עליהם במקדש. ומעתה המאכל שהם אוכלים הוא כקרבן שעולה על

ט - זסרקז את בשרז במסרק ברזל להשתברה - ט

(לשון החינוך מצוה קפה), נצטוונו לענות את נפשותינו בחמישה עינויים אחת בשנה, כדי להראות שהגשמיות בטלה לחלק הנשמה שמאירה ביום זה באור צחצחות, ובכך לפתוח את שער המקדש שבלבנו הסגור תמיד מחמת עווננו שענו בנו, שישוב להיפתח ויכנס בו קרן אורה מן הנשמה, שיזרח ויאיר על מעשי הגוף, שיהיו גם הם טהורים כמו הנשמה, ותעלה נחת רוח להקב"ה.

אם יוטב נעמיס לומר, שזהו עומק כוונת ה'יסוד ושורש העבודה' שכתב (שער יא פרק ז'), שכשאדם רואה שהצום קשה עליו, אל ירע בעיניו וימנה את השעות עד נעילת שער, אלא יתחזק בה' אלהיו, וידע ששכרו כפול ומכופל משמי מעונה^י. כי ככל מה שהגוף עומד ומתבטל לנשמה, כך נעשה פתח האור לנשמה רחב יותר, ואז כשבת קול תנחמנו במוצאי היום הקדוש במקרא שכתוב (קהלת ט ז) 'לך אכול בשמחה לחמך' (קה"ר ט ז), לא ישקע אחר הלחם אשר הוא אוכל ושאר תענוגי העולם, אלא יעשם לשם שמים, 'כי כבר רצה אלהים את מעשיך', שהעשיה הגשמית אף היא תהיה כרצון אלהים.

'וכל אדם לא יהיה באהל מועד', מעלת הכהן גדול ביום הכיפורים

להזרות עד כמה גדול עיצומו של יום - להמשיך כח שהגוף יתבטל ויהיה כולו רוחני, לפי שבו נפתח השער בגוף דרכו נכנסת אור הנשמה, הבט נא וראה פני משיחך, ממעשי הכהן הגדול בהאי יומא,

תתגדל ותתוסף שמחה עצומה יותר בלב, ולפי גודל העינוי כן גודל השכר מבוראנו יתברך שמו. והעיקר, שבכל רגע שיעלה על דעת האדם צער העינוי, יכוין במחשבתו בשמחה עצומה מאד, הריני מקבל עלי מצות עשה של יוצרי ובוראי ברוך הוא

יב. וזה לשונו: 'מעט שאדם נעשה חלש מעינוי הצום ועמידת הרגלים יחף, יכניס שמחה עצומה בלבו על קיום מצות עשה מן התורה שמקיים בעינוי זה, ובכל שעה שיתגדל ויתוסף אצלו העינוי, דהיינו, בעת תפלת מנחה ותפלת נעילה,

ששבעת ימים קודם יום הכיפורים היו מפרישים אותו מביתו (יומא ב.) בפרישה לקדושה (שם ח:), ובעת שנכנס לבית קדשי הקדשים התקיים בו 'וכל אדם לא יהיה באוהל מועד' (ויקרא טז יז) שהוסר ממנו כל דמות אדם גשמי^י, ודין גרמא ליה שגם אור גופו הזריח למרחקים, ש'כבר אמר השם [בוידוי קרבנות היום], ונשמע קולו ביריחו' (שם לט:), למרות היותו בצום (ראה שם כא:), כי דרגתו ומעלתו הביאו לכך, שגם הגוף הגשמי נתעלה ונהפך לרוחני, עד שלא היה מעצור לקולו מחמת הגבלת הטבע, והיה הקול הולך וחזק מאד, עד שגם ביריחו - הריחו ביראת אלהים^י.

כמו שאיתא (ויק"ר כא יא) 'וכל אדם לא יהיה באהל מועד' וכו' (ויקרא טז יז), וכהן גדול לא אדם היה, אלא וכו' בשעה שהיה רוח הקודש שרוי עליו היו פניו בוערות כלפידים. אצל הכהן נעשה כל הגוף תשמיש דקדושה, הידים נעשו כלי שרת כענין שמצינו בגמרא (יומא מח.) גבי חפינה, ידו וכו' או דילמא ככלי שרת דמי, ועל ידי זה היה יכול לסמוך, 'וסמך אהרן את שתי ידיו על ראש השעיר החי' (ויקרא שם כא).

יד. עיין 'שם משמואל' (פרשת וילך שנת תרע"ב): 'וכעין זה יש לפרש דברי הגמרא יומא (לט:)' 'וכבר אמר אנא ה' ונשמע קולו ביריחו', היינו, שכהן גדול היה מכניס אלקות בלב כל השומעים, וביום כיפור היתה נכנסת לעומק לבם הנקודה הפנימית, כי עשרת ימי התשובה הם כנגד עשרת העמקים (שער הכונות ענין ראש השנה דף צ.), ובתשעת הימים שקודם יום כיפור נפתחו ט' עמקים, וממילא ביום

וברוך שמו בעיניו זה, ויכניס תשוקה עצומה בלבו, הלואי שיתארך הצום יותר ויותר^י.

יג. כן כתב ב'מלא העומר' להגה"ק מפלוצק זי"ע (ויקרא טז ב): 'כי לא היה הכהן גדול מסוגל לכפרה, כי אם בהיותו מכשיר מעשיו ונתתק ממדרגת אדם לסיבת התפשטות הגשמיות, ומלאך ה' צבאות הוא, שאז מתקיים 'וכל אדם לא יהיה באוהל מועד' (ויקרא טז יז). ובהיות הכהן גדול במדרגה זו, אז מסוגל לכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל עדתו, מה שאין כן כשאינו במדרגה זו, אינו מסוגל לכפרה. ולכן בבית שני רוב כהנים לא הוציאו שנתן (יומא ט.) לסיבת שלא הגיעו למדרגה זו, להתפשטות הגשמיות, ולא נתקיים בהם 'וכל אדם לא יהיה באוהל מועד'.

וב'אמרי אמת' איתא (פרשת אחרי מות שנת תרפ"ט): 'ופשט את בגדי הבה היינו שהיתה לו התפשטות הגשמיות וכו',

- וסרקו את בשרו במסרק ברזל להשתברה - יא

ובשראו ישראל בסיומא דיומא, את הכהן הגדול שיצא בשלום מן הקודש, כי גופו נהפך להיות רוחני ממש, עד שלא היה בכלל האיסור 'וכל אדם לא יהיה באוהל מועד', מיד נפתח גם אצלם פתח לה' וגופם נתקדש קדש קדשים, כמו שכתוב 'וכל אדם לא יהיה באוהל מועד בבואו לכפר בקודש עד צאתו וכפר בעדו ובעד ביתו ובעד כל קהל ישראל'. ולכן, כשהשמש עמד ופנה בצאת החג, הם לא מיהרו לסעוד ולשבור צום נפשם, אלא ליוו את הכהן הגדול בלפידי אש עד ביתו ונגשו לנשק את ידו^{טו}, כדי לקבל הימנו שפע קודש. שכן הגשמי התבטל והתעלה אצלם להיות רוחני, עד שלא הוצרכו לאכילה כלל, ומראה כבוד ה' הוא זה שהשביע את נפשם השוקקה, והתקיים בהם (תהלים סה ה) 'ושבעה בטוב ביתך קדש היכלך'.

**'איזו מעשים נאים, של הקב"ה או של בשר ודם',
ויכוח רבי עקיבא וזורנוסרופוס הרשע האם ניתן לקדש
את הגשמיות**

בבן נשוב אל הראשונות, לשאלתנו בראש הענין: א. מה הענין שראה הרשע לסרוק את בשרו של רבי עקיבא במסרקות של ברזל.

טו. על פי הכתוב בספר 'שבט יהודה' לרבי שלמה אבן וירגה ממגורשי ספרד (השמד השישים וארבע), מעדות הרומאי שהיה נוכח בירושלים בשעת מעשה: **'אבל בצאתו** [במוצאי יום כיפור לביתו], היה הכבוד כפלים, כי כל העם אשר בירושלים היו עוברים לפניו, ורובם באבוקות של שעה לבנה דולקות, וכולם לובשים בגדי לבן, וכל החלונות מעוטרים ברקמה ומלאים נרות. וספרו לי הכהנים, כי הרבה מהשנים לא היה כהן גדול

הכיפור נכנסת האלקות בעומק העשירי הנקודה הפנימית שבלב. וזה הפירוש 'ונשמע קולו ביריחו', דאיתא במקובלים (ראה בני יששכר מאמרי חודש חשון מאמר א אות ב) **כי בחטא אדם הראשון נתקלקלו כל החושים, חוץ חוש הריח שלא נתקלקל.** וזהו הפירוש 'ביריחו' מלשון ריח זה נשמה, כדאיתא בגמרא ברכות (מג:): **'איזהו דבר שהנשמה נהנית ממנו זה הריח.** וזאת היא הנקודה הפנימית שבלב האדם'.

ב. הטעם שסיבב ה' שימות דווקא בהאי יומא רבה. ונאמר, דאותו רשע היה סבור כחכמי הגויים, שניתן להיות רוחני ומובדל, אך אין מציאות לקחת דבר גשמי ולעשותו רוחני ולשם שמים, ולכן שלח את אשתו להכשיל את רבי עקיבא באמור אליו, ראה כי לא תוכל לה ותחטא לפני ה', וזה לך סימן שכל מציאות הקדושה היא רק בזמן שעוסקים עם ענינים רוחניים, ולא בעת שמתעסקים בעניני הגשם. אך אז בא רבי עקיבא ולימד את ה' אלהיך תירא, כיצד להיזהר מן החטא בכל מצב (וראה עוד על גדלותו ופרישותו מן החטא באבות דר"ג פרק טז), ושלא רק לפרוש מן האיסור והגשמיות, אלא לעשות את הגשמי רוחני, שהיא עצמה ביקשה להתגייר, ועלתה מעומק הרע הסחי והמיאוס, להיות מחברתו הטהורה של רבי עקיבא, שהיפך את המעשה מרירא הכי ירוד ששייך, למתיקין ודובשין.

ולכן בעת מיתתו של רבי עקיבא, בא אותו רשע וסרק את בשרו במסרקות של ברזל, לרמז על מלחמתו בקדושת הגוף של רבי עקיבא. ולא ידע הארור כי דווקא מעשיו אלו הם שעומדים לו לרועץ, שכן רבי עקיבא שוב לקח את הגוף והייסורים וגילה בצר ומצוק שה' אחד, ובכך קידש את גופו שוב בעוד דרגה אשר לא עמד בה איש קודם לכן, עד שמן שמים הכריזו עליו 'אשריך רבי עקיבא, שאתה מזומן לחיי העולם הבא'.

בדרך זו נגלה עמוקות בעוד שיח ודברים שהיה בין רבי עקיבא לאותו רשע, המופיע באגדות מדרשי רבי תנחומא (פרשת תזריע אות ה) על פי דרכו של המהר"ל (תפארת ישראל פרק ב), וזה לשון רבותינו: 'מעשה ששאל טורנוסרופוס הרשע את רבי עקיבא, איזו מעשים נאים, של הקב"ה או של בשר ודם. אמר לו [רבי עקיבא לטורנוסרופוס]: של בשר ודם נאים.

יכול להגיע לביתו קודם חצות מתענים, לא היו הולכים לבתייהם עד הלילה, מפני דוחק העם העובר יראו אם יוכלו להגיע לנשק ידי וריבוי הגדול, שאף על פי שהיו כולם הכהן הגדול'.

- וסרקו את בשרו במסרק ברזל להשתברה - יג

אמר לו טורנוסרופוס: הרי השמים והארץ יכול אדם לעשות כיוצא בהם [בתמיהה]. אמר לו רבי עקיבא: לא תאמר לי בדבר שהוא למעלה מן הבריות שאין שולטין עליו, אלא אמור דברים שהם מצויין בבני אדם. אמר לו [טורנוסרופוס]: למה אתם מולין. אמר לו [רבי עקיבא]: אני הייתי יודע שעל דבר זה אתה שואלני, ולכך הקדמתי ואמרתי לך שמעשה בני אדם נאים משל הקב"ה. הביא לו רבי עקיבא שבליים וגלוסקאות. אמר לו [רבי עקיבא]: אלו מעשה הקב"ה ואלו מעשה ידי אדם. אמר לו, אין אלו נאים יותר מן השבליים. אמר לו טורנוסרופוס: אם הוא חפץ במילה, למה אינו יוצא הולד מהול ממעיי אמו. אמר לו רבי עקיבא וכו': שלא נתן הקב"ה את המצות לישראל, אלא לצרף אותם בהם'.

יסוד ויכוחא רבה זה, נסוב אף הוא כקודמו על החילוק שבין ישראל לעמים, שרשע זה היה סבור, ש'מעשי הקב"ה נאים', ואין שום חשיבות ומציאות לעלות מעשה בשר ודם לגבוה כי לא קרב זה אל זה, ולזאת החציף ושאל על המילה, להוכיח שמעשי שמים נאים יותר, והראיה שהאדם נולד כשהוא אינו מהול, לפי שאין מציאות ויכולת להיות שמורים בקדושה ולעמוד בפרץ העולם הזה המושך לתענוגים. עמד רבי עקיבא והוכיחו, שאדרבה מעשי בשר ודם נאים, והמילה עצמה תוכיח, שכן המילה היא מצוה המסורה בידינו מאברהם העברי (בראשית יד יג) שגילה שיש מנהיג לבירה (ב"ר לט א) וכל העולם כולו היה בצד אחד, והוא התאזר כנגדם והיה בעבר השני (ב"ר מב ח), ומעשה המילה מסייעת לכל איש ישראל להחליש את כח התאוה (מורה נבוכים חלק ג פרק מט), ועל ידי זה לקדש גם את המקומות השפלים ביותר, ולהתקשר עם ה' באות ברית קודש. והיינו טעמא שהאדם נולד כשהוא אינו מהול, כדי שהוא עצמו יעלה לגבוה את הפחיתות, מרוב חסדי ה' עמנו שרצה לזכות את ישראל, שנוכל לנטוע שמים ולייסד ארץ במעשינו הטובים^{טז}, ולעלות לפניו נחת רוח יותר ממעשיו שלו עצמו כביכול^{יז}.

טז. כדברי ה'משך חכמה' (פרשת שלח) ענין מצות מילה הוא, מה שכיון על דברי מדרש זה: 'מפני כי כל הבורא יתברך שהניח מותרות

'אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה', הנאמר בכניסת יום הקדוש, ס"ת ר' עקיבה

ארי השתא נבין, מדוע איווה ה' למיתב לו את רבי עקיבא דווקא ביום הכיפורים, שכן ביום זה זוכים כל ישראל להסיר מהם את חלאת עוונותיהם, והאור זרוע לצדיק הטמון בחדרי משכיותם יוצא החוצה ומאיר על הגוף, עד שביכולתם לומר בפה מלא 'הי רצון שלא אחטא עוד', שלא רק שהגוף לא ימנע מאור הנשמה לצאת אלא הוא עצמו לא יחטא ויתהפך לטוב ולהיות בדרגת 'שלא אחטא עוד', והיא כעין בחינת רבי עקיבא שבימיו אשר חיה, עלה והתעלה, והעלה עמו גם את הגשמיות שיהיה רוחני מכח אור נשמתו.

אמת מה נהדר לפי זה מה שכתב מרן האר"י הקדוש בסידורו, לפתוח את תפלת 'כל נדרי' בפסוק (תהלים צז יא) 'אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה' שסופי תיבות שלו הם ר' עקיבה (שער הגלגולים הקדמה לו)¹⁸,

מטעם זה, וכלשונו: 'קראתי בשם זה החיבור אני המחבר יצחק בר' משה נשמתו בצרור החיים, מפני חבה יתירה שמצאתי בזה המקרא 'אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה' (תהלים צז יא) סופי תיבות ר' עקיבה ונכתב בפירוש ולא ברמז. ור"ש במילוי היינו רב"י, כי ש' בא"ת ב"ש ב'. ומפני החיבה גדולה שהאיר הקב"ה את עיני שמצאתי את שמו נכתב בזה המקרא 'אור זרוע', למדתי מכאן שיש לכתוב ר' עקיבה בה"א ולא באל"ף. אשריך ר' עקיבה שכתבך דוד המלך בנבואה בספרו, ואשריך שהראה הקב"ה תורתך למשה רבינו כהיא דהקומץ רבה (מנחות כט:) דאמר רב יהודה אמר

בבריא, כדי לזכות האדם שיזדכך נפשו בקיום מצותה, ויהא מקיים בזה חפץ ורצון הבורא יתברך.

יז. עוד על סוד מדרש זה השייך לענין שהתבאר כאן, ראה ב'אור החיים הקדוש' (ויקרא יג ב), וב'דרך פקודך' (מצות עשה ב חלק המחשבה).

יה. וזה לשונו שם: '**בענין רבי עקיבא, אמר לי מורי ז"ל כי סופי תיבות 'אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה' (תהלים צז יא) הוא ר' עקיבה, כי הפסוק הזה נאמר עליו, ומכאן ראה כי עקיבא הוא בה"א לבסוף ולא באל"ף.** וידועים המה דברי ה'אור זרוע' בהקדמתו, שקרא את שם ספרו כן

טו - זסרקו את בשרו במסרק ברזל להשתברה -

ועוד הגדיל להורות, שראוי לקנות את הכיבוד של הוצאת הספר תורה של 'כל נדרי' ככל אשר יושת עליו, ושזמן זה מסוגל לתיקון פגמי הברית^ט. כי בהאי שעתא יורד משמי השמים אור זרוע לצדיקי מכוחו

לחודש מרחשוון תק"ג, הוא בא בכתובים לחברי 'מדרש כנסת ישראל' - ישיבתו שבליורנו, ובראשם למוהר"ר משה ברוך קאראוואלי ואחיו מוהר"ר אברהם מידידיו, מהקורות אותו ואת שארית פליטת ישראל אשר בירושלים בשהותו שם, כשתוכו רצוף אהבה מגילוי הגדולים במועדים, ובדבריו אנו למדים על רום נהורא הזורח בזמן 'כל נדרי' בעת שמוציאים את הספר תורה מן הארון, וכה הם דבריו: 'ותיכף הלכנו לבית הכנסת, וראיתי הארה גדולה בשעת כל נדרי. וקנה לי גביר אחד מהמערב הוצאת ספר תורה ד'כל נדרי', ובשעת שפתחתי הייכל, ממש היה בעיני כפתיחת שערי גן עדן, בכל כך הארה שהייתה בבית הכנסת. וכל העם מתחננים, וכל אחד בוכה בכיה גדולה לפני ה' לבנות בית המקדש, אפילו הפאלחים [פשוטי העם - העמלים בעבודת האדמה] יאמנו דברי, שלא ראיתי מימי בעולם הארה כאותה שעה'.

וב'אמרי פנחס' להרה"ק מקאריץ זי"ע (שער שבת ומועדים אות קמט) כתוב לאמר: 'קודם 'כל נדרי' יורד אור גדול מלמעלה, וכל המלאכים והנשמות יורדים ממקומן, ואין שום

רב: בשעה שעלה משה למרום, מצאו להקב"ה שיושב וקושר כתרים לאותיות, אמר לפניו: רבונו של עולם, מי מעכב על ידך. אמר לו: אדם אחד שעתיד להיות בסוף כמה דורות ועקיבא בן יוסף שמו, ושעתיד לדרוש על כל קוץ וקוץ תילי תילים של הלכות. וכן אשכחן מכאן שהיה דורש אותיות כדתניא באלפא ביתא דר' עקיבה' וכו'.

יט. העתקה מדבריו: 'בענין שלשה ספרים שמוציאין בליל יום הכיפורים, ואומרים עליהם התרת 'כל נדרי'. אמר לי הר"י משעון יצ", כי ציווהו מורי ז"ל ליל יום הכיפורים, שיקנה הוא הספר הראשון, הנקרא ספר 'כל נדרי', בכל מומן שיפסקהו עליו, כדי שתהיה באגר שלים, כי הוא צריך לו מאד, ונתן לו כוונה רבה על זה. וכפי הנראה יש סמך גדול בספרים אלו וכו', וכנגד מה שפגם בענין קרי, יכוין להעלות אותו טפה מהקליפה להקדושה, בזכות הספר תורה' וכו'.

כ. בט"ו לירחא דאלול בא האור החיים הקדוש' זי"ע בלוויית סגל תלמידיו המובחרים בשעריך ירושלים, חודשיים מיום ליום בט"ו

של רבי עקיבא^א שקידש את ה' ביום זה, והעלה מיין נוקבין מתתא לעילא באופן נעלה, וכל דכפין יכול להתחמם מאור נערב זה, וליטול אש להבת שלהבת ממנה ולהאיר בה את כל מעשיו שיהיו בייחוד 'שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד'.

זמאחר ואין מקרא יוצא מידי פשוטו, והכתוב מצווה ואומר 'והיתה זאת לכם לחוקת עולם לכפר על בני ישראל מכל חטאתם אחת בשנה' (ויקרא טז לד), אז גם לנו קשר בחוקת עולם לכפר על בני ישראל מכל חטאתם, ובהגיע היום הזה, יכולים לקחת מעיצומו של יום שמכפר (יומא פז), יחד עם כח אור זרוע לצדיק של רבי עקיבא, ולהאיר את חשכת הגוף 'באורים כבדו ה' – שהוא רמז לאור דיום הכיפורים (רא"ש יומא פ"ה ה"ט), עד שעיקר שובע נפשינו במוצאי החג יהיה מרוחניות^ב,

ושיבקש עלינו רחמים. ומובן גם כן המנהג שנהגו בתפוצות ישראל לומר 'בכל נדרי' הפסוק (תהלים צז יא) 'אור זרוע לצדיק ולישרי לב שמחה' דמבואר בפתיחת הספר 'אור זרוע' מוינא, שקרא את ספר 'אור זרוע', שמצא במקרא זה מרומז בסופי התיבות שמו של רבי עקיבא עיין שם, ומנהגן של ישראל תורה'.

כב. בספר גדולת יהושע (ח"א עמ' יג) מסופר: 'סיפר רבינו זי"ע [הגה"ק רבי אברהם יהושע פריינד זצ"ל אבדק"ק נאסויד], מה שסיפר הגאון הגדול רבנו יעקב אורנשטיין זצ"ל אבדק"ק לעמבערג בעל 'ישועות יעקב' לפני הגה"ק רבנו בעל דברי חיים מצאנז זי"ע, כי בעת סמך על שלחן חותנו בעיר יארוסלוב, איקלע לשם לימי יום הכיפורים הגה"ק רבי

מקום שיכול לסבול אותם ולהלבישם, רק מתלבשים בדמעה שאנו מורידין לפני ה'.

כא. מיסוד דברי הספר 'שערי חיים' (משלי ט ב, עמ' קכח) להגה"ק רבי חיים סופר זי"ע בעל ה'מחנה חיים' מגדולי תלמידי מרן ה'חתם סופר' זי"ע, שכתב: 'שמעתי ממרן ה'חתם סופר' ז"ל בכל ערב יום כפור קודם 'כל נדרי', שדרש על מאמר 'אמר רבי עקיבא, אשריכם ישראל' (יומא פה:). וכן אני קטן שבתלמידיו נוהג אחריו, והיה תמיד לפלא בעיני, מדוע בחר דייקא במאמר הנ"ל. וכעת יובן לי, שחז"ל סיימו מסכת יומא פרק יום הכפורים במאמר של רבי עקיבא שהוא יום דהילולא דיליה (מדרש משלי ט), ועל כן בחר בו מרן ז"ל לדרוש עליו שיהיה שפתותיו דובבות,

- זסרקו את בשרו במסרק ברזל להשתברה - יז

ונהיה ראויים לברכת ה' עלינו, 'לך אכול בשמחה לחמך כי כבר רצה אלהים את מעשיך'.

מלאך. ובמוצאי יום כיפורים הלך הגה"ק בעל 'קדושת לוי' אל בית חותנו של ה'ישועות יעקב' לאכול סעודת מוצאי יום הכיפורים, והיה שואג א' דַּעֲרָקוּיִקְעִנִישׁ, א' דַּעֲרָקוּיִקְעִנִישׁ. וכששמע ה'ישועות יעקב' את דבריו, חזר ממה שהחליט בשעת אמירת העבודה, וחשב שדין הוא ברנש, והביא לפניו מיני מאכלים ומשקאות שיטעום ויסעוד לבו. ואמר: לא זה ולא זה. ואחר כך אמר: מִיט וְאוֹס דַּעֲרָקוּיִקְט זִיף א' יוֹד, מִיט א' גמרא סוכה. והביא לו גמרא מסכת סוכה ולמד וגמר את כל המסכתא עם רש"י ופירושו תוס', ורק אחר כך הלך לטעום. ואמר הגאון ה'ישועות יעקב': און עַר הָאֵט נִישֵׁט סְתָם גְּעֵלְעֵרְנֵט, נָאֵר גוֹט גוֹט פֶּשֶׁט גְּעֵלְעֵרְנֵט. וסיים הגאון זצ"ל את הסיפור ואמר: דַּעֲמָלֵט הָאֵב אִיף גְּעֵזָאָט, לית דין ברנש'.

לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע בעל 'קדושת לוי', ויהיה לקראת ערב קודם 'כל נדרי' בא הקדושת לוי לבית המדרש והלך על ארבע מיוחד יום הדין וברחו כל העם מצד המזרח. אמנם הוא [ה'ישועות יעקב'] לא עזב את מקומו ולא נתפעל כלל. והנה בעת שהגה"ק ה'קדושת לוי' נשא דרשת 'כל נדרי', חשב הוא בנפשו שה'קדושת לוי' לית דין ברנש, אלא כאחד משרפי מעלה. אמנם אחר כך נמלך בדעתו וחשב שכן דין ברנש, ועמד ה'קדושת לוי' כל הלילה על רגליו ולמד מסכת יומא גמרא רש"י תוס', ואחר כך התפלל כל היום לפני העמוד. וכאשר ראה את עבודתו הקודש, היה כמה פעמים נמלך בדעתו וחושב שהוא אדם כשאר בני אדם, וכמה פעמים חשב עליו שהוא מלאך. ובשעת אמירת העבודה החליט בדעתו לית דין ברנש רק

פטרונני המכון

יום כיפורים תשפ"ד

פטרון יום כיפורים

ידידינו הנכבד העומד תמיד לימינינו

הרה"ח רבי יצחק מרדכי
פאללאק הי"ו

פרנס יום כיפורים

ידידינו הנכבד העומד תמיד לימינינו

הרה"ח רבי אהרן גרויז הי"ו

זכות הגדול של זיכוי הרבים לנדב ולהנציח נא לפנות תעמוד לכם להתברך בכל מילי דמיטב
toraskosov@gmail.com או להתקשר ע"ד אימייל

פטרונאי ופרנסי המכון

לחודש תשרי תשפ"ד

פטרון ראש השנה

ידידינו הנכבד העומד תמיד לימינינו

הרה"ח רבי שלמה זלמן קליין הי"ד

ראש הקהל דקהלתינו

לנילו נשמת חמותו האה"ח **אלטא טעמא** בת ר' יצחק ע"ה
נלכ"ע ערב ראש השנה תשע"ג

פטרון יום כיפורים

ידידינו הנכבד העומד תמיד לימינינו

הרה"ח רבי יצחק מרדכי

פאללאק הי"ד

פטרון יו"ש סוכות

ידידינו הנכבד העומד תמיד לימינינו

הרה"ח רבי יואל פעדער הי"ד

פרנס יום כיפורים

ידידינו הנכבד העומד תמיד לימינינו

הרה"ח רבי אהרן גרויז הי"ד

פרנס ראש השנה

ידידינו הנכבד העומד תמיד לימינינו

הרה"ח רבי מרדכי איינהארן הי"ד

פרנס יו"ש סוכות

ידידינו הנכבד העומד תמיד לימינינו

הרה"ח רבי ראובן חיים

סאבעל הי"ד